

6.2.2020

VN/10830/2019
VM041:00/2019

JulKICT-osasto

Investointien ohjausmallin ja tiedonhallintalain mukaisen lausuntomenettelyn jatkovalmistelun työryhmä

Aika keskiviikko 27.11.2019 klo 13:00–14:30

Paikka nh Nousukausi, Mariankatu 9

Osallistujat

Pasi Valli, MMM
Jukka Litmanen, YM
Riitta Marttila, OM
Jenni Taskinen, VM (pj, siht.)
Paavo Laakso, VRK
Anna Kärkkäinen, STM
Jan Elho, LVM
Ismo Parviainen, SM
Tommi Oikarinen, VM
Teemu Anttila, PLM
Eeva Kaunismaa, VM
Kati Heikkinen, VNK

1 Kokouksen avaus ja asialista, edellisen kokouksen muistio

Puheenjohtaja avasi kokouksen. Johtuen aikataulumuutoksista valmisteluryhmän päivämäärälle 12.11. suunniteltu kokous peruttiin. Todettiin käsiteltävät asiat, läsnäolijat ja etukäteen toimitettu aineisto.

2 Lausuntopalautteiden huomiointi VNA valmistelussa

Tiedonhallintalain lausuntomenettelyä koskevan asetusluonnoksen lausuntopalautteiden koonti on viety lausuntopalveluun ([linkki](#)).

Määräajassa saatiin yhteensä 53 lausuntopalautetta. Palautteet sisälsivät joitakin muutosehdotuksia asetukseen, mutta nostivat esille lausuntomenettelyyn liittyvän ohjeistuksen tarpeellisuutta esimerkiksi käytettävien käsitteiden selkeyttämiseksi. Asetusluonnoksessa esitettyihin euromääräisiin rajoihin lausuntopyynnön esittämiselle kohdistui vain vähän palautetta.

Palautteiden perusteella tehtyjä merkittävimpiä sisällölliset muutokset koskevat lausuntomenettelyn ajankohtaa, jonka osalta päädyttiin kehys- ja ta-valmistelun osalta kiinnittämään kaikille yhteinen aikataulu (alkuperäisessä esityksessä määräaika olisi määrittynyt hallinnonalan toiminnan ja talouden suunnittelun määräaikojen kautta). Lisäksi lausunnon ajankohdan osalta muutettiin sitä, miten lausuntopyyntö toimitetaan määrärahapäätöksen valmistelun yhteydessä. Lisäksi asetukseen on täydennetty valtiovarainministeriön ”vasteaika” eli lausunnot annetaan pääsääntöisesti 4 viikon kuluessa lausuntopyynnön toimittamisesta. Mikäli

lausuntopyyntö vaatii lisäselvitysten tekemistä, voidaan sopia muusta aikataulusta.

Asetus viedään joulukuun aikana valtioneuvostoon.

3 Tiedonhallintolain lausuntomenettelyn ohjeistus

Käytiin läpi lausuntomenettelyyn valmisteilla olevaa ohjeistuskokonaisuutta. Tarkoituksena on tuottaa ns. johdon tiivistelmä ja yksityiskohtainen ohje. Virastoille laaditaan hyödynnettäväksi kustannushyötyanalyysipohja ja dokumenttipohja, jonka avulla voi kuvata tarkastelussa olevan tiedonhallinnan muutokset ja sen vaikutukset. Asiakirjapohjien hyödyntäminen on vapaaehtoista, mutta niiden nähdään tukevan uuden menettelyn käyttöönottoa. Käytiin läpi yksityiskohtaisen ohjeen luonnosta ja keskustelussa nostettiin esille seuraavia näkökulmia.

- Todettiin, että ohjeeseen tuodaan esille, että ministeriöt voivat ohjeistaa lausuntomenettelyyn liittyviä käytäntöjä osana oman hallinnon ohjaustaan (esim. toiminnan ja talouden suunnittelun ohjeistus).
- Esitettiin kysymys, onko tarkoituksena, että valtiovarainministeriön lausunnoista julkaistaan kaikki vai pelkästään ne, jotka lopulta etenevät toteutukseen. Todettiin, että tarkoituksena on julkaista kaikki tiedonhallintolain 9 §:n nojalla annetut lausunnot ja julkaisu tehdään huomioiden, mitä on julkisuuslaissa säädetty asiakirjojen julkiseksi tulosta.
- Keskusteltiin siitä, miten lausuntokohteiden toteutuksen jälkeistä vaikutusten arviointia ja seuranta ohjeistetaan tehtäväksi. Keskustelussa korostui vaikutusten seurannan tärkeys pidemmällä aikajänteellä kehittämisen päättymisen jälkeen. Toisaalta vaikutusten seuranta osana toimintakertomuksen laadintaa nähtiin hyvänä, mutta raportoinnin ajankohdasta esitettiin erilaisia näkemyksiä. Ehdotettiin myös, että lausuntomenettelyn yhteydessä toteutettaisiin 1-2 vuotta kehittämisen päätyttyä vaikutusten seuranta, joka tulisi toimittaa valtiovarainministeriölle. Todettiin, että raportointia koskevaa kohtaa pohditaan vielä.
- Käytiin läpi ohjelunokseen tehtyä määrittystä siitä, miten tiedonhallinnan muutoksen kokonaiskustannuksia tulisi arvioida. Esitettiin, että ohjeistusta linkitetään hankintalain määrittymiin hankinnan ennakoitusta arvoista ml. mitä palveluhankinnoista on säädetty. Tärkeää on huomioida, että kokonaiskustannusten arvioinnissa huomioitaisiin suunnitellun muutoksen kustannus siten, että muutoksen toteutuksen lisäksi otetaan huomioon muille julkisen hallinnon toimijoille mahdollisesti käyttöönotosta aiheutuvat kustannukset. Sovittiin, että kokonaiskustannuksen määrittelyä tarkennetaan. Kokonaiskustannuksen lisäksi ohjeistaa tulee, miten taloudellisia vaikutuksia tulee muutoksen osalta arvioida.

Lausuntomenettelyn ohjeistuksen valmistuttua toivottiin aktiivista viestintää olemassa olevien kanavien ja foorumien kautta. Tarkoituksena on, että menettelystä viestitään myös kaikkien virastojen kirjaamoihin (jakeluna talous- ja ict -johto/päälliköt). Lisäksi 13.1. pidetään webinaari lausuntomenettelyn ohjeistuksesta ja webinaarista tehdään tallenne myöhemmin katsottavaksi.

4 Muut asiat

Todettiin, että seuraavassa kokouksessa palataan tarvittavilta osin lausuntomenettelyn suunnittelun tilanteeseen ja suunnitellaan kevään 2020 tehtäviä.

5 Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja kiitti osallistujia ja päätti kokouksen.

Jakelu: Investointien ohjausmallin ja tiedonhallintalain mukaisen lausuntomenettelyn jatkovalmistelun työryhmäjatkovalmisteluryhmä ja sihteeristö
Tiedonhallintalain täytäntöönpanon hanke